

KORONARNA LIČNOST KAO FAKTOR RIZIKA U NASTAJANJU ISHEMIJSKE BOLESTI MIOKARDA KOD PROFESIONALNIH VOJNIH LICA NIŠKOG KORPUSA

Nebojša Božinović¹, Aleksandar Petković¹, Miomir Videnović¹, Dragica Božinović²

¹ Vojnomedicinski centar, Niš, ² Vojnomedicinski centar "Toplica", Prokuplje

ABSTRAKT

Psihička struktura ličnosti kao faktor rizika ishemijske bolesti miokarda poslednjih desetak godina predmet je interesovanja kliničara najrazličitije orijentacije, psihologa, sociologa, epidemiologa, ekologa i dr.

Pod pojmom psihička struktura ličnosti podrazumeva se skup psihičkih karakteristika kojima se odlikuje jedna osoba, a koje su u stanju same ili u zajednici sa drugim faktorima rizika da prouzrokuju ishemijsku bolest miokarda. Pod ovim pojmom se podrazumeva ponašanje osobe, njen stil i način života, koji su u zavisnosti od psihičke strukture ličnosti, ali ponekad zavise i od sociokulturnih uslova života date sredine. Poslednjih godina u kardiološkim diskusijama se izdiferencirao model ponašanja tipa "A". Takve osobe su sklone agresivnom takmičenju jer žele za kratko vreme da postignu što više, a njihova borbenost uključuje i neprijateljstva i agresivnost, što se ogleda u govoru i mimici. Osobe iz druge grupe - označene kao tip "B", su ležerne, sa fatalističkim stilom života i prihvatanjem sudbine.

U našoj studiji obuhvaćena su 32 muškarca starosne dobi između 34 i 55 godina, pripadnika profesionalnog sastava Vojske Srbije i Crne Gore, koji su zbog hipertenzivnog sindroma bili opservirani u Internističkom kabinetu VMC-a Niš. Dvadesetorica njih / 62, 5% / je pripadalo tipu "A" po strukturi ličnosti, dok su ostala dvanaestorica / 37, 5% / bili svrstani u tip "B". U "Niškoj studiji" incidenca ishemijske bolesti miokarda je 4, 25 puta veća kod osoba tipa "A", u poređenju sa tipom "B". Petnaestorica koronaropata sa modelom ponašanja tipa "A" / 75% / imalo je povišene trigliceride, dok su devetorica / 45% / imali povišene vrednosti holesterola.

Ključne reči: psihička struktura ličnosti, faktori rizika, ishemijska bolest miokarda, stil života, profesionalno vojno lice, hipertenzivni sindrom.